

Structural Consulting Group

www.fonduri-structurale.ro

Informație în sprijinul ideii tale!

Legea economiei sociale în România

Comentarii asupra proiectului de lege supus consultării publice de către Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale pe 21 septembrie 2012

Proiectul de lege a economiei sociale lansat de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale pe 21 septembrie 2012 (disponibil la <http://www.mmuncii.ro/pub/img/site/files/7266415e87e0bfbfea56ba7e6b396dca.pdf>) reprezintă o evoluție benefică față de decembrie 2011, când acest act normativ a fost supus pentru prima dată consultării publice. Iată câteva dintre modificările salutare care se pot observa în prezentul proiect:

- definirea corectă, în concordanță cu definițiile europene, a domeniului economiei sociale ca incluzând și alte tipuri de structuri decât cele care vizează soluționarea unor probleme sociale (așa cum rezultă în special din art. 2, art. 3, art. 4, art. 5 alin. 1 lit. a-c și art. 9 alin. 2); această definiție are la bază interpretarea corectă a termenului de "social" din sintagma "economie socială", și anume, legat de interesele unor grupuri de persoane sau comunități (varianta inițială folosea termenul de "social" în înțelesul său restrâns, acela legat strict de problemele sau aspectele negative care afectează anumite persoane sau grupuri);

- menționarea clară a categoriilor de persoane juridice care se încadrează în sfera economiei sociale în prezent, în România, precum și acceptarea posibilității apariției unor forme noi față de cele prevăzute (art. 8);

- preluarea unor sugestii privind modul de definire și funcționare a întreprinderilor de inserție socială (de exemplu, art. 14 alin. 2).

Pentru susținerea reală și eficientă a domeniului economiei sociale, proiectul de lege permite de asemenea anumite completări sau modificări, detaliate în continuare sub rezerva că enumerarea de mai jos nu are pretenția de a fi una exhaustivă.

Fiind vorba despre un concept deja recunoscut, pus în practică și analizat la nivel european, este firesc ca atunci când vorbim despre recunoașterea economiei sociale în România să ne raportăm la sursele de informație deja consacrate. Prin urmare, comentariile de mai jos folosesc ca termen de comparație documente și reglementări europene analizate în detaliu în Raportul de cercetare privind economia socială în România din perspectivă europeană comparată, publicat de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale la finalul anului 2010, disponibil la

Structural Consulting™ Group, Adresa: str. Dionisie Lupu nr.53/ 15, București, cod 010456, România;
tel./fax: +4 021 311 59 11, e-mail: structuralcg@fonduri-structurale.ro

** Structural Consulting™ Group este marca înregistrată și simbolul comercial pentru SC Grupul de Consultanță pentru Dezvoltare DCG SRL*

Structural Consulting Group

www.fonduri-structurale.ro

Informație în sprijinul ideii tale!

http://www.mmuncii.ro/pub/imagemanager/images/file/Rapoarte-Studii/301210Raport%20de%20cercetare_ES.pdf.

Concret, prin comparație cu documentele menționate mai sus, se remarcă următoarele elemente, structurate în continuare în ordinea în care apar în conținutul proiectului de lege:

Art. 2 alin. 1 - Definiția economiei sociale

Deși nu limitează explicit, definiția economiei sociale permite interpretarea conform căreia acest sector s-ar referi exclusiv la structuri al căror scop vizează grupurile vulnerabile - interpretare în disonanță cu literatura și practica europeană în domeniu. Din toate documentele de referință menționate anterior rezultă că economia socială cuprinde atât structuri care vizează grupurile vulnerabile, cât și structuri care vizează interese nepatrimoniale de orice altă natură decât rezolvarea unor probleme sociale (de exemplu, societăți cooperative, asociații profesionale, asociații nonprofit care promovează democrația sau protecția mediului etc.).

Pentru eliminarea acestei confuzii sunt necesare următoarele modificări:

Formulare actuală	Propunere
Art.2 - (1) Economia socială este parte a sectorului economic, organizată independent de sectorul public, al cărei scop este să servească <u>interesul general al comunității, creșterea gradului de ocupare a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile și producerea de bunuri și/sau prestarea de servicii.</u>	Art.2 - (1) Economia socială este parte a sectorului economic, organizată independent de sectorul public, al cărei scop este să servească <u>interesului general, intereselor unei colectivități și/sau intereselor personale nepatrimoniale ale propriilor membri.</u>

În cazul în care se păstrează totuși și formularea inițială, referirea la bunuri și servicii ar trebui să fie completată și cu cea de-a treia categorie de activități economice: execuția de lucrări.

Art. 3 - Principiile economiei sociale: organizarea de sine-stătătoare

Art. 3 enumeră principii și valori de esență economiei sociale. Există însă o condiție, recunoscută la nivel european, pe care art. 3 nu o include explicit, dar care este susținută de spiritul proiectului de lege propus: organizarea de sine-stătătoare, manifestată prin personalitatea juridică distinctă. Art. 3 lit. f ar putea sugera această condiție, însă formularea actuală nu este suficientă. Prin urmare, se recomandă o reformulare cum ar fi:

Structural Consulting™ Group, Adresa: str. Dionisie Lupu nr.53/ 15, București, cod 010456, România;
tel./fax: +4 021 311 59 11, e-mail: structuralcg@fonduri-structurale.ro

* Structural Consulting™ Group este marca înregistrată și simbolul comercial pentru SC Grupul de Consultanță pentru Dezvoltare DCG SRL

Structural Consulting Group

www.fonduri-structurale.ro

Informație în sprijinul ideii tale!

Formulare actuală	Propunere
<p>Art.3 - Economia socială se bazează pe următoarele principii:</p> <p>a) prioritate acordată individului și obiectivelor sociale față de creșterea profitului;</p> <p>b) solidaritate și responsabilitate socială;</p> <p>c) convergența dintre interesele membrilor asociați și interesul general;</p> <p>d) control democratic asupra activităților exercitat de membrii organizației/întreprinderii;</p> <p>e) asocierea voluntară și deschisă în formele de organizare;</p> <p>f) <u>autonomia de gestiune</u> și independența față de autoritățile publice;</p> <p>g) alocarea unei părți din profit pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă și furnizarea unor servicii de interes general pentru comunitate.</p>	<p>Art.3 - Economia socială se bazează pe următoarele principii:</p> <p>a) prioritate acordată individului și obiectivelor sociale față de creșterea profitului;</p> <p>b) solidaritate și responsabilitate socială;</p> <p>c) convergența dintre interesele membrilor asociați și interesul general;</p> <p>d) control democratic asupra activităților exercitat de membrii organizației/întreprinderii;</p> <p>e) asocierea voluntară și deschisă în formele de organizare;</p> <p>f) <u>personalitatea juridică de sine-stătătoare</u> și independența față de autoritățile publice;</p> <p>g) alocarea unei părți din profit pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă și furnizarea unor servicii de interes general pentru comunitate.</p>

Art. 5 alin. 1 lit. d - Întreprinderile sociale și întreprinderile de economie socială

În diferite țări ale Uniunii Europene (de exemplu, în Belgia), "întreprinderea/ organizația de economie socială" și "întreprinderea socială" reprezintă două categorii distincte de persoane juridice. "Întreprinderile sociale" includ și structuri care nu respectă principiile economiei sociale, nefăcând parte așadar din sfera economiei sociale (cum este cazul întreprinderilor care aparțin domeniului public). Prezenta formulare presupune ca, ori de câte ori se vine în contact cu teoria și practica europeană, să precizeze că "întreprinderea socială" din România reprezintă echivalentul "întreprinderii de economie socială" de la nivel european, ceea ce ar îngreuna semnificativ comunicarea, transferul de informații și schimbul de experiență.

Prin urmare, denumirea de "întreprindere de economie socială" este cea corespunzătoare echivalentelor de la nivel european, fiind recomandabilă în locul celei curente de "întreprindere socială".

Formulare actuală	Propunere
<p>Art.5 - (1) În sensul prezentei legi, termenii de mai jos au următoarele semnificații:</p> <p>...d) <u>întreprindere socială</u> - orice <u>entitate</u> juridică de drept privat care desfășoară activități în domeniul economiei sociale;</p>	<p>Art.5 - (1) În sensul prezentei legi, termenii de mai jos au următoarele semnificații:</p> <p>...d) <u>întreprindere de economie socială</u> - orice <u>persoană</u> juridică de drept privat care desfășoară activități în domeniul reglementat de prezenta lege;</p>

Structural Consulting™ Group, Adresa: str. Dionisie Lupu nr.53/ 15, București, cod 010456, România;
tel./fax: +4 021 311 59 11, e-mail: structuralcg@fonduri-structurale.ro

* Structural Consulting™ Group este marca înregistrată și simbolul comercial pentru SC Grupul de Consultanță pentru Dezvoltare DCG SRL

Structural Consulting Group

www.fonduri-structurale.ro

Informație în sprijinul ideii tale!

Art. 5 alin. 1 lit. d - Întreprinderile de inserție socială

Întreprinderile sociale includ și structuri care pot desfășura numai activități fără scop lucrativ (asociațiile și fundațiile), dar care pot avea angajați din grupuri vulnerabile. Prin urmare, condiționarea calității de întreprindere de inserție socială de derularea de activități cu caracter lucrativ elimină nejustificat o categorie importantă de persoane juridice, fiind recomandabilă eliminarea acestei prevederi.

Actuala prevedere obligă întreprinderea să reinvestească tot profitul pentru crearea de noi locuri de muncă, ceea ce poate genera situații complet nerentabile. Această prevedere poate fi eliminată cu totul sau poate fi corelată cu prevederile art. 11 lit. b, după cum se arată mai jos.

De asemenea, important pentru îndeplinirea rolului acestor structuri este și să asigure menținerea și adaptarea locurilor de muncă existente, nu numai crearea de locuri de muncă noi - obligație ce ar putea deveni la un moment dat imposibil de realizat sau lipsită de eficiență.

În consecință, propunem următoarele modificări:

Formulare actuală	Propunere
Art.5 - (1) În sensul prezentei legi, termenii de mai jos au următoarele semnificații: ... e) <i>întreprindere de inserție socială</i> - întreprinderea socială <u>ce desfășoară activități cu scop lucrativ, dar care folosește profitul obținut pentru crearea de noi locuri de muncă și au obligativitatea de a angaja persoane aparținând grupurilor vulnerabile;</u>	Art.5 - (1) În sensul prezentei legi, termenii de mai jos au următoarele semnificații: ... e) <i>întreprindere de inserție socială</i> - întreprinderea socială care folosește <u>minim 50% din profitul obținut pentru menținerea și crearea de locuri de muncă pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile;</u>

Art. 5 alin. 1 lit. g - Marca socială, întreprinderile de inserție și contribuția acestora

Având în vedere că întreprinderile de inserție socială au obligația de a angaja persoane aparținând grupurilor vulnerabile, contribuția la îmbunătățirea situației acestor grupuri nu mai poate fi doar o opțiune, ci un element existent în cazul tuturor acestor structuri.

În plus, întreprinderile de inserție socială pot răspunde și doar unor interese nepatrimoniale de grup sau unor interese comunitare, nu numai interesului general.

Prin urmare, recomandăm următoarea modificare:

Structural Consulting™ Group, Adresa: str. Dionisie Lupu nr.53/ 15, București, cod 010456, România;
tel./fax: +4 021 311 59 11, e-mail: structuralcg@fonduri-structurale.ro

* Structural Consulting™ Group este marca înregistrată și simbolul comercial pentru SC Grupul de Consultanță pentru Dezvoltare DCG SRL

Structural Consulting Group

www.fonduri-structurale.ro

Informație în sprijinul ideii tale!

Formulare actuală	Propunere
Art.5 - (1) În sensul prezentei legi, termenii de mai jos au următoarele semnificații: ...g) <i>marca socială</i> - forma de certificare a întreprinderilor de inserție socială în scopul recunoașterii contribuției directe a acestora <u>la realizarea interesului general și/sau la îmbunătățirea situației grupurilor vulnerabile;</u>	Art.5 - (1) În sensul prezentei legi, termenii de mai jos au următoarele semnificații: ...g) <i>marca socială</i> - forma de certificare a întreprinderilor de inserție socială în scopul recunoașterii contribuției directe a acestora <u>la îmbunătățirea situației grupurilor vulnerabile;</u>

Art. 5 alin. 1 lit. i și alin. 2-6 - Grupurile vulnerabile: definiții și dovada apartenenței

Se observă că grupurile vulnerabile sunt definite diferit în două paragrafe distincte, și anume art. 5 alin. 1 lit. i și art. 5 alin. 2. Se recomandă păstrarea unei singure definiții, preferabil a celei din art. 5 alin. 1 lit. i.

Referitor la prevederile art. 5 alin. 3-6, cu privire la proba apartenenței la un grup vulnerabil, respectiv la modalitățile de realizare a anchetei sociale, înlocuirea acestora cu o simplă trimitere la legislația cadru în domeniu ar aduce un plus de eficiență prezentului act normativ.

Art. 6 poate fi fie eliminat, fie reformulat: având în vedere că întreprinderile de inserție socială reprezintă o categorie a întreprinderilor sociale, exprimarea actuală induce confuzie.

Art. 8 - Denumirea documentelor ce dovedesc respectarea principiilor economiei sociale

Formulare actuală	Propunere
Art.8 Prin prezenta lege, următoarele categorii de persoane juridice, care funcționează în baza prevederilor legale în vigoare și care prin <u>actele constitutive</u> și activitățile derulate respectă principiile prevăzute la art. 3 din prezenta lege, sunt recunoscute ca întreprinderi sociale: ...	Art.8 Prin prezenta lege, următoarele categorii de persoane juridice, care funcționează în baza prevederilor legale în vigoare și care prin <u>actele de înființare și funcționare</u> și activitățile derulate respectă principiile prevăzute la art. 3 din prezenta lege, sunt recunoscute ca întreprinderi sociale: ...

Structural Consulting™ Group, Adresa: str. Dionisie Lupu nr.53/ 15, București, cod 010456, România;
tel./fax: +4 021 311 59 11, e-mail: structuralcg@fonduri-structurale.ro

* Structural Consulting™ Group este marca înregistrată și simbolul comercial pentru SC Grupul de Consultanță pentru Dezvoltare DCG SRL

Structural Consulting Group

www.fonduri-structurale.ro

Informație în sprijinul ideii tale!

Art. 11 lit. c - Obligatia întreprinderilor de inserție socială de a derula numai activități incluse în planurile județene de dezvoltare

Art. 11 lit. c impune o condiție care poate conduce la neincluderea în sfera economiei sociale a unor întreprinderi sociale utile și valoroase: acelea care vizează semnalarea unor probleme sociale noi, care nu au fost încă incluse în planurile județene de dezvoltare. În România, asociațiile și fundațiile s-au remarcat în ultimii 20 de ani prin aducerea în atenția autorităților publice a unor probleme care au ajuns să fie incluse în politicile sectoriale numai ulterior unor inițiative pilot ale unor asemenea organizații, așa cum s-a întâmplat, de pildă, în domeniul probațiunii, al serviciilor sociale sau în cel al violenței domestice.

Este interesant, de asemenea, în ce măsură interesează ca o anumită parte din profit să fie reinvestită pentru dezvoltarea întreprinderii în general, respectiv pentru crearea și menținerea de locuri de muncă pentru persoane aparținând unor grupuri vulnerabile.

Prin urmare, eliminarea art. 11 lit. c ar înlătura posibilitatea apariției unor asemenea situații indезirabile, fără a leza în vreun fel buna funcționare a acestor structuri.

Formulare actuală	Propunere
<p>Art.11 – Întreprinderea de inserție socială este întreprinderea socială care îndeplinește și următoarele condiții:</p> <p>a) permanent, cel puțin 30 % din personalul angajat să aparțină unor categorii de persoane din <u>grupul vulnerabil</u>;</p> <p>b) reinvestirea a minim 50% din valoarea profitului pentru dezvoltarea întreprinderii sociale;</p> <p>c) <u>încadrarea activităților desfășurate de întreprinderea de inserție socială în obiectivele planului județean de dezvoltare.</u></p>	<p>Art.11 – Întreprinderea de inserție socială este întreprinderea socială care îndeplinește și următoarele condiții:</p> <p>a) permanent, cel puțin 30 % din personalul angajat să aparțină unor categorii de persoane din <u>unul sau mai multe grupuri vulnerabile</u>;</p> <p>b) reinvestirea a minim 50% din valoarea profitului pentru dezvoltarea întreprinderii sociale.</p>

În legătură cu art. 11 lit. b, de văzut și comentariile referitoare la art. 5 alin. 1 lit. e.

Structural Consulting™ Group, Adresa: str. Dionisie Lupu nr.53/ 15, București, cod 010456, România;
tel./fax: +4 021 311 59 11, e-mail: structuralcg@fonduri-structurale.ro

* Structural Consulting™ Group este marca înregistrată și simbolul comercial pentru SC Grupul de Consultanță pentru Dezvoltare DCG SRL

Structural Consulting Group

www.fonduri-structurale.ro

Informație în sprijinul ideii tale!

Art. 9 - Denumirea actelor care dovedesc respectarea principiilor întreprinderilor sociale

Formulare actuală	Propunere
<p>Art.9 - (1) Statutul de întreprindere socială se certifică prin acordarea unui atestat în domeniul economiei sociale, denumit în continuare <u>atestat prin</u> care se recunoaște contribuția acestora la dezvoltarea domeniului economiei sociale.</p> <p>(2) Atestatul se acordă persoanelor juridice prevăzute la art. 8 pe baza <u>statutului și/sau alte acte care dovedesc funcționarea întreprinderii sociale din care rezultă că desfășoară activități prin care îndeplinesc</u> cel puțin două dintre obiectivele prevăzute la art. 4 alin. (2).</p>	<p>Art.9 - (1) Statutul de întreprindere socială se certifică prin acordarea unui atestat în domeniul economiei sociale, denumit în continuare <u>atestat, prin</u> care se recunoaște contribuția acestora la dezvoltarea domeniului economiei sociale.</p> <p>(2) Atestatul se acordă persoanelor juridice prevăzute la art. 8 pe baza <u>actelor de înființare și funcționare din care rezultă îndeplinirea a cel puțin două</u> dintre obiectivele prevăzute la art. 4 alin. (2).</p>

Ioana DERSCANU

Coordonator componenta "Legislație" în cadrul proiectului POSDRU/14/6.1/S/2 „Economia socială - model inovator pentru promovarea incluziunii active a persoanelor defavorizate”, (implementat în perioada noiembrie 2008 – octombrie 2011 de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale – Departamentul de Servicii Sociale și Incluziune Socială, în parteneriat cu European Network for Social Integration Enterprises, Bernard Brunhes International, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Integra România, Direcția Generală pentru Asistență Socială și Protecția Copilului - sector 1 București, Direcția de Asistență Socială Comunitară Timișoara și Primăria Piatra Neamț)

Structural Consulting™ Group, Adresa: str. Dionisie Lupu nr.53/ 15, București, cod 010456, România;
tel./fax: +4 021 311 59 11, e-mail: structuralcg@fonduri-structurale.ro

* Structural Consulting™ Group este marca înregistrată și simbolul comercial pentru SC Grupul de Consultanță pentru Dezvoltare DCG SRL